

نسل جوان کشورهای جهان سوم در تضاد میان سنن و رسوم ، و واقعیات سنتی اجتماع از یک طرف ، و مظاهر فریبنده‌ای که سوقات فرنگ‌وره آور تمدن غرب است ، از طرف دیگر ، دچار مشکلات عجیبی هستند که از اختصاصات جوامع شرقی است .

در این جوامع ، برخورد نموده‌های تمدن غرب ! - که غرائز جوانان کشورهای «توسعه نیافته !» را در مسیری انحرافی و غیر صحیح رهنمون است - با نظام و مقررات و سنن خانوادگی و اجتماعی - مذهبی و ملی - که زیر پا گذاشتن آن جنبه نقض حیثیت خانواده یا جامعه را بخود میگیرد ، جوان را بر سردوراهی خطرناکی قرار میدهد . و همین موضوع ، منشأ پیدایش مسائل پیچیده و غامضی در صحنه زندگی اجتماعات مزبور ، و در موارد بسیاری موجب از هم پاشیدن کانونهای گرم خانوادگی ، خودکشیها ، فرارها و حوادث اندوهبار و غم انگیز فراوان دیگری میگردد ، که این مختصر جای ذکر آن نیست ! .

مسأله شیوع روزافزون فساد در شهرها - که از عوارض و نتایج مستقیم شهرنشینی مدرن ! و خالی شدن دهات می باشد - نیز مشکل دیگریست که حل آن از نخستین گامها در راه نجات نسل جوان بشمار میرود ...

نسل جوان کشورهای جهان سوم در تضاد میان سنن و رسوم ، و واقعیات سنتی اجتماع از یک طرف ، و مظاهر فریبنده‌ای که سوقات فرنگ‌نوره آور تمدن غرب است ، از طرف دیگر ، دچار مشکلات عجیبی هستند که از اختصاصات جوامع شرقی است .

در این جوامع ، برخورد نمودهای تمدن غرب ! - که غرائز جوانان کشورهای «توسعه نیافته !» را در مسیری انحرافی و غیر صحیح رهنمون است - بانظام و مقررات و سنن خانوادگی و اجتماعی - مذهبی و ملی - که زیر پا گذاشتن آن جنبه نقض حیثیت خانواده یا جامعه را بخود میگیرد ، جوان را بر سرد راهی خطرناکی قرار میدهد . و همین موضوع ، منشأ پیدایش مسائل پیچیده و غامضی در صحنه زندگی اجتماعات مزبور ، و در موارد بسیاری موجب از هم پاشیدن کانونهای گرم خانوادگی ، خود کشیها ، فرارها و حوادث اندوهبار و غم انگیز فراوان دیگری میگردد ، که این مختصر جای ذکر آن نیست ! .

مسأله شیوع روز افزون فساد در شهرها - که از عوارض و نتایج مستقیم شهرنشینی مدرن ! و خالی شدن دهات می باشد - نیز مشکل دیگریست که حل آن از نخستین گامها در راه نجات نسل جوان بشمار میرود ...

ره‌آوردهای زندگی

ماشینیسیم

وانزلنا الحديد فيه بأس شديد ومنافع للناس .

بشر امروز با تمام کامیابیها و تسلطش بر نیروهای طبیعت و غولی بنام ماشینیسیم هنوز نتوانسته است روح و جان خود را با آهنگ این پیروزی و تکامل همگام سازد - حقیقت اینست که زندگی ماشینی بر تمام شئونات زندگی انسان اثر گذاشته و به منزله جبر زمان بسیاری از سنتها و اصالتها را در زیر چرخهای عظیم و گسترده خود له ساخته است .

کامیابیهای درخشانی که ماشین نصیب بشر ساخته و نیروهای سرکش طبیعی را در راه خدمت به نوع او به استخدام کشیده صفحه دیگری است و رای صفحه زندگی

باصلاح ماشینی که آن یکی تأمین کننده نیازهای فطری بشر .
 و این یکی عامل مهم اضطراب ها و نگرانیها و از هم -
 گسیختگی ها ، و اینست که می بینیم جامعه بشر امروز در حصار زندگی
 ماشینی جز به ارزشهای مادی توجه نکرده و مسائل اصلی انسانی را
 فراموش کرده است و به عبارت دیگر ماشین زدگی بحران شدیدی در
 عالم اقتصاد ایجاد کرده و مسائل اقتصادی را اساسی ترین مسائل زندگی
 و مبنای همه چیز قرار داده است به حدی که امروز کلیه طبقات مردم
 جهان با شتابی بیسابقه به زندگی مادی و تجملات آن رو آورده اند تنها
 اقلیت ناچیزی از افراد بشر در برابر هجوم خشم آلود مادیت ایستادگی
 کرده و عملا وفاداری خود را نسبت معنویات به اثبات رسانده اند .

از دیده روشنفکران

اگرچه در منطقه نفوذ ماشین و تکنیک فریادهای رعد آسای
 روشنفکران متعهد و مسئول در طنین یکنواخت و سست کننده ماشین
 تولید خفه میشود و آهنگ پرصلای آزاد اندیشان غیور و مبارز در سرو
 صدای کر کننده و پرخروش ماشینسم گم میشود اما در عین حال باصلابت
 و نجابتی که دردنیای روشنفکران اصیل سراغ داریم - جبهه گیری این
 سمبل های افتخار جوامع بشر در مقابل پدیده ماشین بصورت مبارزه
 همیشگی و جلال ابدی جلوه گری میکنند بطوری که سطح یخبندان رودخانه
 ماشینسم در برابر اشعه آفتاب روشنفکران در حال ذوب شدن است و به
 پشتیبانی از فریادهای آنان است که می بینیم فرزندان دیروز ماشین دشمن
 آشتی ناپذیر امروز ماشین هستند - روشنفکران یا مشعلداران تمدن: بشر
 بودند که برای اولین بار از خطر فوق العاده نیروی تمدن ماشینی آگاه شدند و ما

در اینجا نمونه‌های بسیار ارزنده‌ای از گفتارشان را می‌آوریم باشد تا شاید نسل جوان ما از وابستگی‌های بیحد و بی‌قواره‌اش نسبت به تمدن پر زرق و برق ماشینی وضعی بکاهد و برای سازندگی جامعه‌ای فعال - و سعادتمند به تلاشی پیگیر بپردازد - محقق گرانمایه سید عبداللّه انوار می‌گوید لجام گسیختگی ماشین و بیرون‌گرایی حد آن موجب قربانی شدن شرافت انسانی در پای ماشین و تجاوز به حریم انسانها گردید ما بدین جهت آنرا مذمت می‌کنیم (۱)

استاد رضا آراسته در مقاله تحقیق تجلیات شرق و غرب می‌گوید ماشین بر همه چیز زندگی و بالاخره خصوصیات روحی افراد اثر گذاشت و تأثیر چنین نیروئی در معدوم ساختن - کاخ سعادت بشر و تخریب اساس جوامع بخوبی مشهور است بطوریکه رقم قربانیان ماشین در جامعه صنعتی امریکا و اروپا بیشتر از قربانیان جنگها بوده است (۲)

آندره مالرو وزیر فرهنگ فرانسه در زمان دو سمل ، می‌گوید در تمدن‌های پیشین صرف نظر از سه قرن امپراطوری روم میان انسان و کائنات انسان و خدا يك همانندی و همسازی وجود داشت ولی در تمدن روزگار ما که سمبل بزرگ آن ماشین است انسان دیگر معنی و اهمیتی ندارد (۳) .

گانندی پیشوای ملت هندوستان به مقیاس مبارزه با استعمار ننگین

۱- فردوسی ۸۸۹

۲ - فردوسی شماره ۹۶۰ - ۱۴ اردیبهشت ۴۹

۳ - فردوسی شماره ۸۸۹

غرب با ماشین و پدیده‌های منحوسش نیز مبارزه میکرد وی عقیده داشت ماشینیسیم جهنمی است برای کارگران و ضعفا و تحلیل برنده نژادها و ملل و باعث نابودی آنان و این گناه بزرگی است.

ماشینیسیم را باید از هند ریشه کن سازم - گاو آهن چرخ نخریسی
تعلیم و تربیت بومی رفاه و آسایش ملت ما و همچنین ملت‌های اسیر جهان
سوم را تامین میکند. من بر زوال ماشینیسیم نخواهم گریست (۱)

جواهر لعل نرو نخست‌وزیر فقید هند مینویسد ماشین و صنعت
برای همیشه نمیتوانند موجب ستایش باشند زیرا اگر موجب رشد تمدن
شده‌اند در عین حال با وجود آوردن سلاح‌های خطرناک برای جنگ
و نابودی و موجب رشد توخس نیز بوده‌اند اگر ماشین موجب فراوانی
محصولات و لیدات گشته این فراوان برای توده‌های مردم نبوده بلکه برای
منافع یک گروه معدود بوده است.

ماشین موجب شد که تفاوت میان تجمل ثروتمندان و فقر فقیران
از سابق هم بیشتر شود ماشینها بجای آنکه ابراز کار و خدمتگذار انسان
باشند زندگی را برای میلونها نفوس بشری بصورت یک بیهودگی کسالت
انگیز و رنج آور در آورده‌اند که در آن هیچگونه شادی و آزادی برای
ایشان وجود ندارد نفرین به ماشین و آنهایی که از او سوء استفاده
میکند (۲).

و یا به قول سوروگین جامعه‌شناس بزرگ دانشگاه هاروارد

۱ - مهاتما گاندی نوشته رومن رولان صفحه ۶۷ ترجمه محمد قاضی

۲ - نکاهی بتاریخ جهان ج ۲ صفحه ۷۴۲

امریکا در عصر ماشین لذت برانجام وظیفه و تنبلی بر کار غلبه خواهند کرد و تمدن ماشینی نمیخواهد انسان را در حکم يك مجموعه زنده و فعال بپذیرد و اینست که می بینیم با وجود توسعه وسائل صنعتی و الکترونیکی هنوز انسان به مراتب بیش از هر زمان دیگر در کوران فقر اخلاقی دست و پا میزند و اینست که میبینیم دعوی برتری اخلاقی در جوامع پیشرفته صنعتی نسبت به ممالک عقب مانده و اسیل بسیار ضعیف است (۱)

ویا به قول دانشمند بزرگ علی اصغر حاج سید جوادی تکنولوژی در خدمت مصرف بیشتر و فروش زیادتر است و تمام وسائل تبلیغاتی و ارتباطی آن به جهت گردش روز افزون چرخ تولید و افزایش مصرف بکار می رود از آنطرف احتیاج شدیدی به مصرف کننده دارد و الا تولید بدون مصرف ایجاد بحران و بحران به بیکاری منجر می شود از اینجا است که ماشین انسان را تبدیل به موجودی بی روح و مکانیکی می کند و محور زندگی او در شتاب تولید و مصرف بیهودگی می گردد (۲)

ارمغانهای ماشینیسیم

نیکسون پس از ادای سوگند بعنوان سی و هفتمین رئیس جمهوری امریکا در کنگره آن کشور طی نطق مهمی که ایراد کرد یادآوری نمود که ما خود را در کالاها غنی می باییم اما روحیه متزلزل داریم در حالیکه بادقتی درخشان به ما می رسیم اما اینجاد در زمین گرفتار تشنگی خرد کننده ایم - ما گرفتار جنگیم صلح می خواهیم ، نفاق ما را از هم گسیخته - در پی اتفایم - گرداگرد

۱ - خداوند دو کمبه اذد کتر صاحب الزمانی

۲ - مقاله خودسازی درون شماره ۳۲ نکین

خویش زندگانیهای تو خالی می بینیم و در آرزوی ارضا شدن هستیم (۱)
 ماشین همه جا مخصوصاً در قلمرو تسلطش از خستگی کارها
 و تلاش زندگی در شهرها و دهات و خانه‌ها و کارخانه‌ها کوچه - مزارع -
 کارگاهها کاسته است پلکانهای مرتفع و خسته کننده جای خود را با آسانسور -
 ها - جاده‌های کاروان رو و سنگلاخ و پر نشیب و فراز و خطرناک جای خود
 را با اتومبیل - ترن - هواپیما - جت و وسائط سریع السیر دیگر
 تعویض کرده اند و انواع و اقسام وسایل ماشینی و صنعتی جایگزین
 نیروهای انسانی شده اند و ماشین بدون برخورد با مانع و رادعی همچنان
 پیروزمندانه به پیش می‌تازد و مناطق بیشتری را می‌بلعد - با اینهمه در خشندگی
 ظاهری زندگی ماشینیسیم هزاران شکست بیسابقه را نیز نصیب انسان
 کرده است .

و بگفته یکی از اندیشمندان - ره آورد ماشین جز اسارت انسان
 در نتیجه دروغ و امیال تحریک شده و لجام گسیخته و بی انضباتی و وجدان
 حزینی با سرعت سرسام آور چیز دیگری نبوده است (۲) و ما باید
 وسیعی که لازمه هر انسان متعهدی و مسئولی است ره آوردهای دیگری
 از قبیل - تعویض لباس اسارت و بردگی و یا - کشتار و توطئه‌های خونین
 - گرسنگی - فقر عمومی - افلاس معنویات - تورم - تراکم بیجای
 کارها - تمایزها - تبعیض نژادی و قومی - اختلاف و کشمکشهای منطقه‌ای و جهان

۱ - سرمقاله مکتب اسلام سال ۱۰ شماره ۳۰

۲ - به مقاله ارزنده (تکنیک - دروغ - تطبیق - نیاز) عبدالله واعظ

در مجله با ارزش سهند غلطنامه هنر و ادبیات تبریز مراجعه شود .

ومسلکی - جنگ - برادر کشی - ویرانی - برتریهای کاذب خودخواهی
 -- بر باد رفتن سنتهای اخلاقی وصالتهها ورشکستگی ایمان وروحانیت
 -- بی قیدی وهیپبگری -- نیهیلیسم -- اگزستانسالیسم بیکاری- انتحار--
 سراسیمگی - تقلب - ریاکاری-- مردم فریبی -- بی خبری، تقلب، وارونه
 جلوه دادن حقایق وواقعیتهها - تن دادن به پستی وزبونی وذلت واستثمار
 از هم پاشیدن سرازه و اصول فضیلتها و سرفرازبها - شکاف عمیق و
 همه جانبه بین ملت های قوی و ملت های ضعیف - وقت کشی درسینماها -
 تآنها ورزشگاهها کلوبها - میتینگها - کافها - کابارهها ومراکزفساد
 وفحشا - دیوانگی وجنون سراسام آور (۱) - تصادمهای خونین وویرانگر
 - سرسپردگیها و فزنو کریها قبول بندگی - رواج بیشرمانه الکل و
 فحشا و فساد - پیمانهای نظامی وجنگی به جای پیمانهای همزیستی و
 برادری - اضمحلال خانواده ها کسستن خانواده و پیوند زناشوئیها --
 فراموشی شرافت - صداقت - درستی و پاکی و مسئولیت و وظیفه و
 محبت و از خود گذشتگیها و... هزاران ره آورد دیگر که هر يك برای
 جامعه انسان شرم آور است .

(۱) به گفته اعلامیه سازمان بهداشت جهانی خطاب به بیماران روانی
 (نگران نباش تو هم درد زیاد داری - مگر نمیدانی که از هر صد نفر مردم
 جهان یکی مبتلا به بیماری روانی است) تنهادر شهر تهران یکصد هزار دیوانه
 با غم انگیز ترین وضع - رانذگی وسرگردانی بسر میبرند زیرا با توسعه
 صنعتی میزان دیوانگی بالا میرود - به روزنامه اطلاعات شماره ۱۳۳۷۰
 سه شنبه ۲۴ آذرماه ۴۹ مراجعه شود .